

Лікар Комаровський вже давно більше, ніж просто педіатр, він має тисячі вдячних пацієнтів, тисячі вдячних читачів і глядачів. Його книги користуються популярністю, бо написані простою зрозумілою мовою і допомагають батькам виростити здорову і щасливу дитину. Його телепередачі збирають біля екранів мам, тат, бабусь і дідусів. Напередодні Всесвітнього дня здоров'я відомий педіатр, телеведучий, автор 13 книг Євген Комаровський поділився своїми думками щодо проблем сучасної медицини з «Вістями...».

— Євгене Олеговичу, а як би ви самі себе представили читачеві?

— Дитячий лікар. ...Я дуже довгий час свого життя з 18 до 30 років щодня змагався зі смертю у дитячій реанімації. І тоді зрозумів, що результат хвороби залежить від мене на відсотків 5—10. А на 90% — від батьків. У жодного з моїх пацієнтів, а їх за все життя у мене 250 тисяч, не було ускладнень після вакцинації. Чому? Тому що щеплюватися приходили нормальні діти. Ненормально, коли над дитиною знуцаються з народження: вкладають спати при температурі повітря у кімнату 30 градусів, годують з ранку до ночі і т.д. У дитини температура 38, а в неї запахають їжу, вона зригнула, захлинулася, а винен хто? Звісно, звинувачують щеплення. Лише нині нарешті отримав можливість пояснити батькам, як потрібно діяти. Її всіма засобами прагну навчити техніці безпеки життя у цій країні. Вважаю, це своїм обов'язком.

— Ви не розчарувалися у професії?

— Ні. Але зробив усе, щоб мої діти не стали лікарями.

— Чому?

— Мене може зрозуміти той, хто хоч трохи знає, через що я пройшов, щоб стати тим, ким став. Я категорично проти того, аби хтось повторював мій шлях, бо я дуже добре пам'ятаю, що таке вийти до батьків і сказати: «Ваша дитина померла». Я через це пройшов.

— Публічність вам сьогодні допомагає чи навпаки?

— Для хлопчика, який хоче стати співаком, публічність — це спосіб заробляти гроші, а для мене — це те, що заважає жити. Коли приходжу на зйомки — я готовий до публічності, а коли заходжу до ресторону, поки не сфотографуюсь з усіма офіціантками, мені пойти не дадуть. Вїхав у Москву і таке враження, що на мене одягли шапку-невидимку, але це теж ненадовго, бо Росія заступила «Школу лікаря Комаровського». Публічність не дає можливості особливо на щось впливати, для прикладу: через півтора місяця книга «Здоров'я дитини» буде перекладена китайською. Мене засмучує те, що китайці захотіли перекласти ці книги своєю мовою, а жодне українське видавництво — ні. Українською мовою цих книг сьогодні немає. Мені це болять. Якщо китайська книга з'явиться раніше, ніж українська, то для мене це буде особистою образою.

— Чи є люди, які пішли у педіатрію завдяки вам? Бо ви, у гарному сенсі слова, рекламуєте свою професію...

— На державному рівні було оголошено, що педіатри нам уже не потрібні... Тепер будуть сімейні лікарі. Я згоден з тим, що сімейний лікар краще, ніж педіатр. Але питання у тому, що спочатку

нашій країні мають генератори? Чому мешканці не перекривають дороги, не виходять з плакатами «Де наш генератор?». Бо вони про це нічого не знають. Це катастрофічна ситуація. Люди повинні знати. І не тільки знати — насправді у кожного з нас це є обов'язком перед нашими дітьми і країною. І про це подбати повинні журналісти, а мені піар не потрібен.

— Ви знаєте, що для мам ви найкращий союзник у боротьбі з бабусями?

— Я не борюся з бабусями, навпаки, намагаюсь перетягнути їх на свій бік, змінити їхню психологію. Для тих, хто був у Європі, найбільше враження — велика кількість пар бабусь і дідусів, які гуляють, тримаючись за руки. Дідусі і бабусі у всьому світі можуть займатися собою, наші — можуть займатися лише внуками або своїм здоров'ям. І до слова, біда ще й у тому, що у нас немає медичної журналістики. Мені інколи хочеться створити такі курси, де б її вивчали. Тоді б, може, люди почали розуміти, що відбувається у світі і нашій країні. Ось приклад, у світі на першому

невідкладне використання антибіотиків, то це чума і кілька варіантів пневмонії. У більшості випадків, коли виникає питання, потрібен антибіотик чи ні, необхідно зробити клінічний аналіз крові. Можна започаткувати правило: поки клінічним аналізом крові не буде доведена необхідність невідкладного вживання антибіотиків, їх не призначати. Але ж тоді ми не витратимо на них 3—4 мільярди гривень...

— Розкажіть, будь ласка, про дитячі садочки «Комарик». Чи буде відкритий такий заклад в Україні? Бо наскільки мені відомо, вони є у Росії та Казахстані...

— Лікар Комаровський не відкриває дитячих садочків. Якщо ви хочете відкрити такий заклад, то є пакет установчих вимог, франшиза. Я написав, яким хочу бачити дитсадок. Якщо ви готові дотримуватися цих вимог, відкриваєте його, називаєте «Комарик» і працюєте. Але в цей дитсадок ви приймаєте лише тих мам, які згодні жити за нашою ідеологією. Бо у нашому садочку не буває такого, що Марія Іванівна сказала відчинити квартиру,

моги журналістів важко, і тому треба об'єднуватися. Треба накласти табу на те, що шкодить нашій справі, змінити ставлення до вакцинації, вимагати нормального контролю, боротися з корупцією тощо. Для прикладу: раніше була вакцина АКДС, нею зроблено щеплення моїм дітям, зараз цієї вакцини у країні немає зовсім, є пентаксим, інфанрикс. Але вакцина АКДС коштує 12 грн., а пентаксим — 250. Чому так? Бо це комусь вигідно.

— Ви вважаєте себе щасливою людиною?

— Ні... Я не вважаю себе щасливою людиною, тому що у мене інші уявлення про щастя. Щастя — це коли, мабуть, можеш реалізуватися у повному обсязі. Прекрасно розумію: те, що роблю сьогодні, міг так само робити і 15 років тому, і якби мені допомогли тоді — 15 років тому, то як багато міг би встигнути, а я бився у цьому «совку», як риба. Іздив двічі на місяць на зйомки в Росію на НТВ, бо тут це нікому не було потрібно. Мені так шкода своїх років, свого здоров'я, втрачених можливостей. Зараз є можливості, але я вже втомився і не хочу боротися, щось комусь доводити. Головне, чого я навчився, не реагувати на «гавкання». Цікаво, що у відкритті ніхто ніколи не вступає зі мною в дискусію.

— Є якийсь день, який ви вважаєте найщасливішим у своєму житті?

— Так зразу і не скажеш... Були особливо щасливі моменти. Наприклад, коли закінчували інститут і моїх друзів хвилювало, чи залишать їх на роботу у Харкові, чи відправлять у село. Тоді три відділення реанімації Харкова направили в обласне управління охорони здоров'я заявку, і три лікарні боролись за те, щоб я у них працював. Для мене це було щось. І коли у 23 роки почав літати на санітарній авіації, я цим тоді пишався. Вважав своїми досягненнями. У 30 років став завідувачим відділенням і був чи не єдиним, кому це вдалося без протекції. Потім, коли прийшла епідемія дифтерії і я 5 років не вилазив з того відділення, смертність у нас була вдвічі меншою, ніж у Києві. Тоді зрозумів, що умію щось краще, ніж інші.

— У вас є своя формула успіху?

— Я не вважаю, що те, що я роблю — це успіх. Добитися того, щоб тебе впізнавали, це ж не та мета, яку я ставив. Моя теперішня популярність — це інструмент для реалізації своїх здібностей. Але коли ти не мав цієї можливості 30 років, а потім отримав, коли вже немає сил — то це швидше формула нещастя, а не успіху. Я від цього нещасливий. У 35 років я б, можливо, хотів стати й міністром охорони здоров'я, а зараз — ні.

— Що ви насамкінець побажали б нашим читачам?

— Будьте здорові!
Ольга ЯЦУНСЬКА.

7 квітня — Всесвітній день здоров'я

Євген КОМАРОВСЬКИЙ: «ПРАГНУ НАВЧИТИ ТЕХНІЦІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ»

їх потрібно підготувати. Для цього необхідно провести реформу медичної освіти, а на це треба щонайменше років 5, потім для підготовки сімейних лікарів потрібно ще 7—8 років. Тобто сімейний лікар може з'явитися через 12 років, а реформу оголосили вже. І що ж буде у підсумку цієї «реформи»? Нею ми доведемо усій країні, що вона неправильна, а сімейні лікарі не потрібні. І дискредитуємо цю прекрасну справу. Прийдемо до того, з чого почали. Бо усі реформи мають починатися з лікаря. Якщо лікар голодний, і щоб прожити змушений або вигадувати хвороби, або отримувати «відсоток» з лабораторій, то це глухий кут національного масштабу. А журналісти про це не пишуть. Трагедія у тому, що коли на 6-й день після щеплення у Донецьку від кишкової інфекції помирає дитина, то батьків цієї нещасної дитини привозять у Київ і збирають прес-конференцію на тему «Як вакцинація убила дитину». Це хто організовує?... А коли поряд з нами від поліомієліту помирає 300 дітей, то всі про це мовчать...

— А як ви прокоментуєте ситуацію з відсутністю вакцини БЦЖ?

— Я про це вже і писав, і говорив. Вважаю, що коли в країні під час епідемії туберкульозу немає вакцини, це привід для того, щоб зібратися Раді національної безпеки. Я про це уже веду мову півтора року.

— Звідки батьки можуть знати, якої якості вакцину вводять їхній дитині?

— Розумію ваше занепокоєння. Тут справді є проблема. Однак як її хочуть вирішити? Є великий рух проти щеплень — об'єднуються активні люди, які борються не за якісні вакцини, а взагалі проти вакцинації. Хоча все повинно бути інакше, повинні бути материнські комітети, народний контроль, інші громадські організації, які будуть відстежувати весь ланцюжок: тендери, закупки тощо. Приклад, у Львівській області у холодильнику фельдшерсько-акушерського пункту лежить запас вакцини. Налетів ураган, і три доби в селі немає світла. Що стало з цими вакцинами? А скільки фельдшерсько-акушерських пунктів у

місці з продажу препаратів, що знижує рівень холестерину. На другому місці препарати, що регулюють артеріальний тиск. Весь світ вважає, що для того, щоб жити довго, потрібно дві речі: контролювати артеріальний тиск і рівень холестерину. В Україні ж стартує передача «Здоров'я і сало»: перший випуск «Здоров'я і сало» про те, як корисно їсти сало, другий випуск «Лікуємо підвищення тиску народними методами». Ніхто з журналістів оцінити вибір тем не в змозі, бо не знають, що насправді відбувається. Для того, щоб жити до 80 років, маємо технологію, яка не потребує ніяких особливих коштів. А всього лише вимагає стандартних препаратів, контролю — і будемо жити довго. Але якщо так буде, то країна матиме проблеми, бо треба платити пенсію. І все ж повторюся: сучасні технології контролю за проходженням серцевих судин, контроль тиску і холестерину дозволяють жити до 80 років більшості населення. Але ж я все-таки дитячий лікар і не можу виступати з цими технологіями. Або ще таке. Якщо взяти хвороби, при яких необхідне

а Марія Петрівна — зачинити. У нас — тільки відчинити, і у нас не буває поганої погоди і не буває «не встанеш, поки не доїси». У всі батьки з цим згодні. Ми об'єднуємо у дитячому садку не дітей, а мам. Тому відповідь на питання, чи може бути відкритий такий заклад в Україні, — може. Коли хтось вирішить вкласти гроші не в магазин, не в бензозаправку, не в автосервіс, не в мийку машин тощо, а в дитячий садок. Поки що такого немає навіть у Києві і Харкові.

— Що вас засмучує у сучасній медичній практиці?

— Коли я спілкуюся з дівчатами — випускницями медінститутів, мене охоплює такий розпач через їхній рівень знань і підготовки. Для того, щоб чогось навчити, треба працювати з ранку до ночі і жити на жебрацьку зарплату. Соціально найбільш значимі спеціальності у національному масштабі — педагог і педіатр — це найбільш вичапані люди. У мене дуже вузький діапазон можливостей: я можу навчити, як не потрапити при високій температурі до лікарні. Це я можу. Хоча у цілому без допо-